

Edustajiston opas

Opas edustajistotyön saloihin

Sisällys

Edustajiston opas.....	1
Opas edustajistotyön saloihin.....	1
1. Johdanto	3
2. Kohti edustajistotyöskentelyä.....	4
Mihin ylioppilaskunnassa pääsee vaikuttamaan?	5
Mitä edustajistotoiminnasta voi saada irti?	6
Kuka voi lähteä edustajistoon?	7
Ohjeita ehdolle asettumisesta.....	7
Ohjeita kauden alkuun	8
3. Edustajiston vastuu	11
Hyvän hallinnon oikeusperiaatteita ovat:	12
4. Säännöt	13
5. Strategia.....	14
6. Ylioppilaskunnan organisaatio	15
7. Edustajistoryhmät ja niiden työskentely	17
8. Puheenjohtajiston rooli ja toiminta	19
9. Edaattoreiden kesken – käyttäytymisetiketti.....	20
10. Kokoukset.....	21
10.1 Kokouksiin valmistautuminen	21
10.2 Esityslista.....	23
10.3 Kokouskäytännöt	23
10.4 Ponnet.....	24
11. Työskentely kokousten välissä	25
11.1 Viestintä	25
11.2 Valiokunnat.....	26

11.3 Tapahtumat.....	26
11.4 Koulutukset.....	27
12. Edustajiston toiminnasta ja päätöksistä viestiminen	27
13. SYL ja valtakunnallinen opiskelijavaikuttaminen.....	28
14. OLL ja valtakunnallinen opiskelija-vaikuttaminen.....	30
15. Sanasto.....	32

1. Johdanto

Oppaan tavoitteet: Tämä on kattava opas edustajistotoiminnasta, ja toimii perehdytysmateriaalina esimerkiksi kesken kauden edustajistoon mukaan hyppäävälle uudelle edaattorille. Opas ei juuri kerro ylioppilaskunnan nykytilasta, eli oppaasta et esimerkiksi löydä referointia linjapaperin tai strategian sisältöjä. Et myöskään löydä erilaisten sääntöjen ja työjärjestysten referointia. Sen sijaan tämä opas on kattava lähde teos sille, mikä minkäkin toiminnon ja asiakirjan pointti on, ja mistä mikäkin asia löytyy.

Onnittelut valinnasta TREYn, Suomen toiseksi suurimman ylioppilaskunnan, edustajistoon varsinaiseksi tai varajäseneksi. Olet tullut valituksi opiskelijoiden antamalla mandaatilla, ja halu osoittaa olevansa luottamuksen arvoinen on varmasti kova. Älä kuitenkaan murehdi,

tarjoamme tässä oppaassa välineitä ja hyviä käytänteitä tehokkaaseen ja aikaansaavaan edustajistotyöskentelyyn.

Tätä opasta on hyvä käyttää eräänlaisena hakuteoksena. Jos jokin asia mietityttää, ctrl + f ja sana hakuun. Oppaaseen on pyritty keräämään kattavasti mutta tiiviisti edustajistoa koskevia asioita ja termejä. Opas toimii hyvänä apuna etenkin ensimmäisen kauden edaattoreille ja varaedaattoreille, mutta kokenutkin konna voi löytää oppaasta tukea työhönsä.

Tämän dokumentin ovat laatineet yhteistyössä pääsihteeri Venla Monter sekä edustajiston puheenjohtajisto 2020 (Adam Zeidan, Eero Heikkilä ja Merve Caglayan). Opasta päivitetään tarpeen mukaan.

2. Kohti edustajistotyöskentelyä

TREY on ylioppilaskuntakentällä suuri ylioppilaskunta. TREYn jäsenmäärä on noin 19 000 opiskelijaa. TREYn jäseniä ovat kaikki perustutkinto-opiskelijat sekä vaihto- ja jatko-opiskelijat niin halutessaan.

Tampereen ylioppilaskunnan, TREYn, tehtävä on toteuttaa yhteiskunnan sille asettamaa tehtävää: ([Yliopistolaki](#), [ulkoinen linkki Finlexiin](#)):

46 § "Yliopiston opiskelijoiden keskuudessa on ylioppilaskunta, jolla on itsehallinto. Ylioppilaskunnan tarkoituksena on olla jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiä. Ylioppilaskunnan tehtävänä on osallistua 2 §:ssä säädetyn yliopiston kasvatustehtävän hoitamiseen valmistamalla opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

Ylioppilaskunnan erityisenä tehtävänä on:

- 1) nimetä opiskelijoiden edustajat 3 luvussa tarkoitettuihin yliopiston toimielimiin; sekä
- 2) osallistua tarvittaessa terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä ja sairausvakuutuslain (1224/2004) 13 luvun 11–14 §:ssä säädettyjen opiskelijan perusterveydenhuoltoa koskevien tehtävien toteuttamiseen. (Tämä kohta astuu voimaan 1.1.2021).

Mihin ylioppilaskunnassa pääsee vaikuttamaan?

Yliopistolaki: 46 § "Ylioppilaskunnan päätösvaltaa käyttää hallitus ja edustajisto. Hallinto- ja toimeenpanovaltaa käyttää hallitus. Ylioppilaskunnan muista toimielimistä ja toimielinten valinnasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ylioppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin edustajiston hyväksymissä säännöissä, jotka yliopiston rehtori vahvistaa."

Edustajisto on ylioppilaskunnan ylin päättävä elin, jonka tehtävänä on ohjata ylioppilaskunnan toimintaa kaikkia ylioppilaskunnan jäseniä edustaen ja toimia yhdyssiteenä, silminä ja korvina opiskelijan arjessa.

Edustajiston jäsenenä, eli edaattorina pääset vaikuttamaan moniin opiskelijan arkeen liittyviin asioihin. Edustajisto päättää esimerkiksi mihin ylioppilaskunnan keräämät jäsenmaksuvarat käytetään. Edustajiston jäsenenä olet mukana päättämässä ylioppilaskunnan toiminnasta, edunvalvonnan linjoista ja strategisista painopisteistä.

Lisäksi pääset huolehtimaan opiskelijoiden edunvalvonnasta sekä rakentamaan opiskelijan parempaa huomista.

Mitä edustajistotoiminnasta voi saada irti?

- pääset vaikuttamaan opiskelijoita koskeviin asioihin
- saat arvokasta kokemusta kokoustoiminnasta, vaikuttamisesta ja yhdessä toimimisesta
- pääset osallistumaan yliopiston ylläpitämiseen ja kehittämiseen
- saat osallistua yhteiskunnan rakentamiseen osana opiskelijaliikettä
- saat haasteita ja riemukkaita kokemuksia
- tutustut uusiin ihmisiin

Kuka voi lähteä edustajistoon?

Vaikuttajaksi voi lähteä kuka tahansa ylioppilaskunnan läsnäoleva jäsen, jolla on intoa ja kiinnostusta opiskelijoiden asioiden ajamiseen. Edustajisto valitaan edustajistovaaleilla, joissa jokaisella ylioppilaskunnan jäsenellä on äänioikeus. Jokainen äänioikeutettu on myös vaalikelpoinen toimimaan edustajiston jäsenenä.

Aiempaa kokemusta edaattorilla ei tarvitse olla, sillä vaikuttajaksi kasvetaan oppimalla. Edustajistotoimintaan tarvitaan monenlaisia ihmisiä, jotka edustavat laajasti koko 19 000 opiskelijan opiskelijayhteisöämme. Lisätietoa ja tukea saa ylioppilaskunnan toimiston lisäksi vanhoilta edaattoreilta. Uusille edaattoreille järjestetään perehdytyksiä, joissa kannattaa olla aktiivisesti läsnä. Oma aktiivisuus on tässäkin hyväksi, sillä tekemällä ja kysymällä oppii!

Ohjeita ehdolle asettumisesta

Edustajistovaalit käydään joka toinen vuosi loka-marraskuussa niin, että lokakuun loppupuolella järjestetään ennakkoäänestys, ja marraskuun alussa on viralliset vaalipäivät.

Kaikki TREYn jäsenet voivat asettua ehdolle edustajistovaaleissa. Lisätietoa ehdokkaaksi asettumisesta julkaistaan vaalien alla vaalikuulutuksen

yhteydessä. Kaikki edustajistovaaleihin liittyvä materiaali ja ohjeet löytyvät vaalien alla osoitteesta www.trey.fi/edustajistovaalit.

Edustajistovaaleihin voi asettua ehdolle joko itsenäisenä ehdokkaana tai osana muiden ehdokkaiden kanssa muodostettua vaaliliittoa. Vaaliliitot voivat myös muodostaa vaalirenkaita muiden vaaliliittojen kanssa.

Voit olla suoraan yhteydessä siihen edustajistoryhmään, jonka vaalilistalle haluat mukaan. Tietoa vaaleissa ehdolla olevista ryhmistä saat esimerkiksi katsomalla edustajistossa aiemmalla kaudella toimineet ryhmät täältä:

<https://trey.fi/ylioppilaskunta/organisaatio/edustajisto>. Ryhmien puheenjohtajien yhteystiedot saa tarvittaessa ylioppilaskunnan pääsihteeriltä.

Ehdokkaaksi haluava ylioppilaskunnan jäsen ilmoittaa ehdokkaaksi asettumisestaan käyttäen ylioppilaskunnan virallista ehdokasilmoitusta. Ehdokasilmoituksia saa paperisina lomakkeina ylioppilaskunnan palvelupisteiltä. Lisäksi käytössä on sähköinen lomake. Ehdokkaaksi voi asettua ennen vaaleja: ehdokasasettelu on auki syyskuun loppupuolelle. Tarkemmista päivämääristä määrätään vaalikuulutuksessa, jonka löydät edustajistovaalien verkkosivuilta.

Ohjeita kauden alkuun

Edustajistovaalien jälkeen on tiedossa, ketkä kuuluvat omaan edustajistoryhmään. Vaaleissa listaltanne läpi päässeitä edaattoreita kohden pääsee vuoden 2020 vaaleista lähtien kolminkertainen määrä varaedaattoreita. Sekä varsinaiset että varaedaattorit kannattaa koota yhteiseen Whatsapp-, Telegram- tai muuhun sosiaalisen median ryhmään, joka toimii yhteisenä pikaviestinnän foorumina edustajistokauden aikana. Jokainen ryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, jonka tehtävänä on muuan muassa ylläpitää yhteyksiä muihin ryhmiin. Edustajistoryhmän puheenjohtajan tulee olla edustajiston varsinainen jäsen. Lisäksi jokaisesta edustajistoryhmästä valitaan yksi edustaja edustajiston alaiseen hallintovaliokuntaan, jonka tarkoituksena on valmistella edustajiston kokouksia. Mikäli hallintovaliokunnan jäsen ei ole sama henkilö kuin ryhmänne puheenjohtaja, näiden kahden tulee olla keskenään tiiviissä yhteydessä tilannekuvan säilyttämiseksi. Hallintovaliokunnan jäsenen tulee olla edustajiston varsinainen jäsen.

Vaalien jälkeen järjestetään tyypillisesti koulutuksia, mutta etenkin uudelle edustajalle edarityöskentely voi olla hyvinkin vierasta. Kannattaa olla aktiivinen ja pyrkiä etenkin alussa opettelemaan työskentelyn saloja, koska niiden selvittäminen myöhemmin voi olla hankalampaa. Aktiivisella ja paneutuvalla työotteella edustajistotyöhön oppii myös kauden edetessä. Kaksi vuotta on toisaalta lyhyt aika ja luonnollisesti asioista perillä oleminen jo aluksi on hyödyllistä vaikuttamisnäkökulmasta. Oman edustajistoryhmän

tai renkaan kokeneemmilta jäseniltä kannattaa kysyä tietoa jonkin asian ollessa epäselvää. Mikäli olette kaikki uusia, ohjeita saa kysymällä myös muilta edustajilta.

Edustajistoryhmällänne on kokouksessa yhtä monta ääntä kuin varsinaisia edaattoreita. Kaikkien varsinaisten edaattorien ollessa paikalla kokoukseen saapuneet varaedaattorinne ovat äänivallattomia kokouksen tarkkailijoita. Mikäli varsinainen edaattori poistuu tai ei tule paikalle, häntä korvaa ensisijaisesti oman ryhmän tai toissijaisesti samaan renkaaseen kuuluvan ryhmän varaedaattori. Käytännössä siis varaedaattorien äänivaltaisuus riippuu siitä, kuinka varsinaiset pääsevät paikalle. Mikäli varsinainen edaattori ei pääse kokoukseen, siitä tulee ilmoittaa pääsihteerille ja sopia ryhmän sisäisesti sijaistavasta varaedaattorista ryhmän äänimäärän vahvistamiseksi. Siksi on tärkeää, että myös varaedaattorit ovat perillä edustajiston toiminnasta ja ovat valmiita tarvittaessa menemään äänivaltaisiksi kokousedustajiksi.

Edustajistossa ja edustajistovaaleissa on edustettuna monenlaisia ryhmiä niin ainejärjestöpuolelta kuin poliittisen spektrin monilta puolilta. TREY on hyvin moniääninen ylioppilaskunta, ja edustajiston ryhmillä voi olla hyvinkin erilaisia näkemyksiä päätettävistä asioista. Lyhyen historiansa ajan TREYn edustajisto on ollut foorumi, jossa on käyty asiallista ja kohteliasta keskustelua. Erimielisyyttä ja vaihtoehtojen kantojen tuomista esiin ei saa

pelätä, mutta on tärkeää kohdistaa argumentit käsiteltävään asiaan, eikä kanssaedaattoreihin henkilöinä. Kunnioittava käytös ja sitä kautta hyvien väliden pitäminen edustajakollegoihin on tärkeää paitsi edustajiston työrauhan kannalta, se auttaa myös tuen keräämisessä oman ryhmän aloitteille ja ehdotuksille. Edustajistolla on ollut tapana kokousten jälkeen kerääntyä vapaamuotoisille jatkoille, jossa on hyvä mahdollisuus tutustua kanssaedaattoreihin myös kokouksen ulkopuolella.

3. Edustajiston vastuu

Edustajistolla on toiminnastaan poliittinen ja hallinto-oikeudellinen vastuu. Edustajiston tehtävänä on toimia mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ylioppilaskunnan jäsenten etuja palvellen. Jäsenten luottamus edustajistoa kohtaan mitataan edustajistovaaleissa. Vastuullinen edaattori kuitenkin tiedostaa, että todellinen vastuunkantokyky punnitaan aina edustajistokauden aikana – jokaisessa edustajiston kokouksessa.

Koska edustajisto käyttää julkista valtaa, sen toimintaa ohjaa hallintolaki ([linkki ulkoiselle sivulle, Finlex hallintolaki](#)). Hallintolaki sisältää hyvän hallinnon perusteet sekä hallintomenettelyn.

Hyvän hallinnon perusteet käsittävät asian käsittelyn yleiset vaatimukset, joita ovat muun muassa käsittelyn joustavuus ja käsittelyn julkisuus.

Lain mukaan jokaisella on oikeus vaatia asiansa käsittelyä viipymättä ja asianmukaisesti. Lisäksi käsittelyssä noudatetaan hyvää kielenkäyttöä.

Hyvän hallinnon oikeusperiaatteita ovat:

- Yhdenvertaisuuden periaate
- Objektiivisuuden periaate
- Suhteellisuuden periaate
- Tarkoitussidonnaisuuden periaate
- Luottamuksensuojaperiaate

Oikeusperiaatteet tarkoittavat tiivistetysti sitä, että päätökset tehdään tasavertaisuuden periaatteen mukaan niin, että samanlaiset tilanteet ratkaistaan samalla tavalla.

Päätöksenteossa pyritään puolueettomuuteen ja toiminta pitää pystyä perustelemaan. Toimenpiteet suhteutetaan aina tarkoituksen mukaan ja toimivalta käsittää vain ne asiat, jotka lainsäädännöllä on perusteltu.

Käytännössä siis ylioppilaskunnassa tehdään niitä päätöksiä, joihin sillä on päätösvalta. Lisäksi ylioppilaskunnan toiminnan on oltava johdonmukaista ja edustajiston tulee nauttia ylioppilaskunnan jäsenten luottamusta.

Hallintomenettelyn edellytykset täyttyvät, kun päätöstä on tekemässä oikea kokoonpano. Oikea kokoonpano tarkoittaa edustajiston päätösvaltaisuutta ja sitä, että edustajiston jäsenet ovat esteettömiä. Lisäksi asiaan, asianosaiseen ja asian vireillepanoon liittyvien edellytysten tulee olla kunnossa.

4. Säännöt

Ylioppilaskunnan toiminta ja hallinto on määrämuotoista, sääntöihin ja lakeihin perustuvaa toimintaa. TREYn tehtävä on toteuttaa yhteiskunnan sille yliopistolain muodossa asettamaa tehtävää ([Yliopistolaki](#), [ulkoinen linkki Finlexiin](#)).

TREYn toimintaa ohjaa joukko ohjaavia dokumentteja. [Kaikki voimassa olevat ohjaavat dokumentit löydät TREYn verkkosivuilta](#). Ylimmät ohjaavat dokumentit ovat strategia, linjapaperi ja ylioppilaskunnan pääsääntö. Jokainen näistä keskittyy kuvaamaan toimintaa eri näkökulmasta: strategia kuvaa sitä, mihin suuntaan ylioppilaskunnan toimintaa strategiakauden aikana viedään ja millainen ylioppilaskuntamme startegiakauden päättyessä on. Linjapaperi kuvaa sitä, mitä mieltä ylioppilaskuntamme on erilaisista opiskelijapoliittisista tai yliopistolliseen kehittämiseen liittyvistä teemoista. Kaikki TREYn vaikuttamistyö ja kannanotto perustuu linjapaperissa määriteltyihin linjoihin. Pääsääntö kuvaa sitä, miten ylioppilaskunnan hallinto järjestetään.

Jokaisen edaattorin tulee tutustua vähintään seuraaviin dokumentteihin:

- TREYn pääsääntö
- TREYn strategia
- TREYn linjapaperi
- TREYn yhdenvertaisuussuunnitelma
- Hallituksen ja edustajiston työjärjestykset
- Opiskelijaedustajien valintaohjesääntö
- Vaalijärjestys
- Edustajiston turvallisemman tilan periaatteet

5. Strategia

Strategia on TREYn ylin toimintaa ohjaava dokumentti, joka määrittää ylioppilaskunnan toiminnan suuret linjat. Strategiaan on kiteytetty myös TREYn brändi: millainen ylioppilaskunta olemme, miten toimimme ja millaisena haluamme näyttäytyä muille. Strategia on pitkän aikavälin dokumentti, josta päätetään 4 vuodeksi kerrallaan. Strategia ei jää vain paperiksi, johon aina silloin tällöin palataan sen päivittämisen yhteydessä, vaan hallitus toimittaa edustajille tasaisin väliajoin strategian seurannan raportteja, joissa tarkastellaan strategian toteutumista ylioppilaskuntatyössä.

Strategian osina toimivat ydinviesti, arvot, missio ja visio. Ydinviestinä on ”me opiskelijat”, jotka ajamme opiskelijoiden etua, teemme monipuolista järjestötoimintaa, tuotamme ja käytämme jäsenpalveluita ja olemme yhteisö. TREY asettaa arvoiltaan opiskelijan kaiken keskiöön, toteuttaa missiota edustaa ja edistää opiskelijalle tärkeitä asioita sekä asettaa vision tamperelaisesta opiskelijayhteisöä, johon jokainen haluaa kuulua ja kokee kuuluvansa – aina fuksista alumniin.

[Voimassa olevan strategian löydät TREYn ohjaavien dokumenttien sivulta.](#)

6. Ylioppilaskunnan organisaatio

Ylioppilaskunnan ylin päättävä on 49-jäseninen edustajisto, jonka ylioppilaskunnan jäsenet valitsevat keskuudestaan joka toinen vuosi (parilliset vuodet) marraskuussa järjestettävissä edustajistovaaleissa. Edustajistolla on kaksivuotinen kausi, joka alkaa vaaleja seuraavan vuoden vaihtuessa. Varsinaisten edaattorien lisäksi edustajiston työskentelyyn osallistuu kultakin listalta vertauslukujärjestyksessä nimitetyt varaedaattorit, joita on kolminkertainen määrä varsinaisten edaattorien määrään nähden. Edustajisto valitsee järjestäytymiskokouksessaan varsinaisten jäsentensä joukosta itselleen puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen

varapuheenjohtajan. Puheenjohtajiston tehtävä on huolehtia kokousten järjestelyistä, kuten johtamisesta, tilavarauksista, kokouseväistä ja koordinoinnista ylioppilaskunnan hallituksen kanssa. Edustajiston alaisuudessa toimii kolme valiokuntaa, hallintovaliokunta, talousvaliokunta ja kunniavalioikunta, joilla on kaikilla omat puheenjohtajansa.

Edustajisto kokoontuu noin kerran kuukaudessa ja päättää ylioppilaskunnan suurista linjoista, joista tärkeimpinä toistuvat talousarvio, toimintasuunnitelma ja strategia. Lisäksi päätöksenteon piiriin nousee kulloisellekin toimintavuodelle ominaisia asioita. Kokoukset järjestetään tyypillisesti yliopiston opetustiloissa ja niiden paikka vaihtelee Hervannan kampuksen, keskustakampuksen ja Kaupin kampuksen välillä. Kokouksia edeltävät edustajiston iltakoulut, joiden tarkoituksena on valmistautua kokoukseen ja käydä keskustelua sen materiaaleista.

Ylioppilaskunnan toimeenpaneva ja hallinnoiva elin on hallitus, jonka edustajisto nimittää syyskokouksessaan kalenterivuodeksi kerrallaan. Edustajisto valitsee hallituksen puheenjohtajan ja lisäksi 5-11 hallituksen jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan järjestäytymiskokouksessaan ja kokousta noin kerran viikossa. Hallituksen jäsenet ovat kokopäiväisiä palkkiollisia luottamushenkilöitä ja heillä on työskentelyään varten oma toimisto Hervannan kampuksen päärakennuksessa.

Ylioppilaskunnalla on tukenaan myös palkallisia työntekijöitä, joista edustajistolle merkittävin on sekä hallituksen että edustajiston kokousten sihteerinä toimiva pääsihteeri. Pääsihteeri toimii muiden työntekijöiden esihenkilönä, toimii hallituksen toiminnan tukena päätösten toteuttamiseksi ja ylläpitää yhteyttä hallituksen ja edustajiston välillä. Pääsihteerin lisäksi ylioppilaskunnan työntekijöihin kuuluvat talous- ja hallintopäällikkö, jäsenpalvelutyöntekijät, taloussihteeri, eri sektorien asiantuntijat, myynti- ja markkinointikoordinaattori, ylioppilaslehden päätoimittaja ja määräaikaista projektityöntekijöitä, kuten esimerkiksi wapputirehtöörin.

7. Edustajistoryhmät ja niiden työskentely

Edustajisto toteaa järjestäytymiskokouksessaan siihen kuuluvat edustajistoryhmät. Tyypillisesti edustajistoryhmä on tietyn ehdokaslistan läpi päässeiden edustajien muodostama ryhmä, mutta joskus esimerkiksi useamman listan edustajat voivat yhdistyä suuremmiksi ryhmiksi.

Edustajistoryhmän työskentely keskittyy hallintovaliokuntien, edustajiston iltakoulujen ja edustajiston kokousten ympärille. Hallintovaliokunta tekee valmistelemaa työtä ennen iltakoulua ja kokousta, joiden käsiteltävät asiat ilmoitetaan hyvissä ajoin etukäteen. Siten edustajistoryhmille jää aikaa perehtyä yhdessä materiaaleihin, keskustella niistä ja määrittää omia

muutosesityksiään. Nämä muutosesitykset on hyvän tavan mukaisesti hyvä tuoda tiedoksi jo ennen kokousta esimerkiksi hallintovaliokunnan kokouksessa, jotta muu edustajisto osaa varautua niiden käsittelyyn. Lisäksi edustajistoryhmä tai edaattori voi tuoda edustajistolle aloitteen jonkin asian edistämiseksi.

Edustajiston varsinaisena tai varajäsenenä voi toimia ainoastaan tutkintoa suorittava opiskelija. Siispä kahden vuoden edustajistokauden aikana valmistuvat edustajistoryhmän jäsenet jättävät eroilmoituksensa edustajiston seuraavalle kokoukselle, jolloin ryhmänne edustajiston vara- ja varsinaiset jäsenet täydentyvät vertausluvun mukaisessa järjestyksessä. Toisaalta ylioppilaskunnan hallitukseen valitut ovat kautensa ajan estyneitä toimimaan edustajistossa, joten he luovuttavat niin ikään paikkansa ”jonossa seuraavalle” oman ryhmän sisällä. Siten voi olla, että edustajistokauden varaedaattorina aloittanut voi jossain kohtaa ennen kauden loppua nousta myös varsinaiseksi edaattoriksi.

Muuten edustajistoryhmän työskentely on varsin vapaamuotoista ja ryhmän itsensä päätettävissä. Esimerkiksi pikaviestipalvelussa sopimalla voi toteuttaa jo paljon. Mikäli ryhmänne kuuluu johonkin renkaaseen, kannattaa luoda yhteinen alusta myös renkaalle ja olla tiiviissä yhteistyössä muiden renkaan ryhmien kanssa. Edustajistossa voi olla myös renkasiin kuulumattomia ryhmiä, jotka eivät joko olleet vaalien aikaan renkaassa tai

jonka renkaan muista ryhmistä ei päässyt läpi edustajia. Näihin ryhmiin ei siten päde esimerkiksi rengasvarakäytäntö.

8. Puheenjohtajiston rooli ja toiminta

Edustajiston puheenjohtajisto koostuu puheenjohtajasta sekä kahdesta varapuheenjohtajasta. Edustajisto valitsee puheenjohtajiston keskuudestaan. Puheenjohtajien tulee olla edustajiston varsinaisia jäseniä. Edustajiston puheenjohtajisto toimii tärkeänä yhdyssiteenä ylioppilaskunnan toimiston sekä edustajiston välillä. Puheenjohtaja työskentelee tiiviissä yhteistyössä etenkin pääsihteerin ja hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Puheenjohtajisto on oikeutettu olemaan läsnä hallituksen kokouksissa ja aamukouluissa, ja onkin suotavaa, että he vierailevat niissä tasaisin väliajoin seuraamassa hallituksen arkea. Lisäksi puheenjohtajisto voi vierailla toimiston viikkopalavereissa ja muissa tapahtumissa. Toimiston viikkopalavereissa toimiston väki käy läpi viikon tärkeät aiheet yhteisesti, sekä kertoo hieman tulevasta viikostaan. Hallituksen puheenjohtaja toimittaa edustajistolle viikoittain koosteen viikkopalaverin keskustelunaiheista.

Tärkein puheenjohtajiston tehtävä on yhdessä toimiston pääsektorin kanssa valmistella ja toteuttaa edustajiston kokoukset. Puheenjohtajisto toimittaa kokouksen esityslistan edustajistolle ja kutsuu kokouksen koolle. Usein

kokousta ennen järjestetään lisäksi iltakoulu, joka on vapaamuotoisempi tilaisuus, jossa käsitellään tulevia kokouksen aiheita. Kokousta johtaa edustajiston puheenjohtaja, tai hänen poissa ollessaan ensimmäinen tai toinen varapuheenjohtaja. Kokouksen sihteerinä toimii yleensä pääsihteeri.

Puheenjohtajiston sisäinen vastuunjako on sen itse päätettävissä, mutta yleisesti puheenjohtaja on ainakin nimellisesti huolehtinut varsinaisista kokouksen käsiteltävistä asioista varapuheenjohtajien hoitaessa kokousten tila-asiat ja tarjoilut. Yleensä kuitenkin kaikki ovat päässeet vaikuttamaan kaikkeen.

9. Edaattoreiden kesken – käyttäytymisetiketti

Yksi edustajistotoiminnan kulmakivistä on keskinäinen kunnioitus kanssaedaattoreita kohtaan. Jokainen edaattori on edustajistossa vapaaehtoisena, vaikuttamassa saadakseen aikaan omasta mielestään parhaan mahdollisen ylioppilaskunnan. Myös edustajistotoiminnassa pätee vanha, mutta sitäkin relevantimpi sääntö – asiat riitelevät, eivät ihmiset. Tiukankin asiasisältöisen väännön jälkeen on kanssaedaattorien kanssa mukava mennä jatkamaan keskustelua rennommissa merkeissä.

Edustajisto on vuonna 2019 hyväksynyt itselleen turvallisemman tilan periaatteina tunnetun paperin, johon on listattu ohjenuoria parempaan

kanssakäymiseen ja muiden kohteluun. Tähän paperiin kokonaisuudessaan tulee ehdottomasti tutustua, ja edaattorit myös siihen perehdytetään.

Lyhyesti: muista kohdella kaveria niin kuin toivoisit itseäsi kohdeltavan!

[Edustajiston turvallisemman tilan periaatteet löytyvät Ohjaavat dokumentit - sivulta TREYn sivuilta.](#)

10. Kokoukset

Tähän kappaleeseen on koottu joitakin edustajiston kokouksiin liittyviä yleisimpiä seikkoja. Luku on syystäkin tiivis: kokouksiin liittyy paljon valmistelua ja yksityiskohtia. Kaikki kokoukseen liittyvät yksityiskohdat löydät edustajiston työjärjestyksestä.

10.1 Kokouksiin valmistautuminen

Kun päätösasia tulee edustajiston käsittelyyn, se etenee yleensä seuraavasti:

1. TREYn hallitus valmistelee päätettävää asiaa. Edustajistoryhmät voivat kysyä valmisteltavasta asiasta hallituksen jäseniltä.
2. Asia esitellään edustajistolle edustajiston iltakoulussa ja hallintovaliokunnan kokouksessa.
3. Edustajistoryhmät käyvät asian läpi kokouksissaan ja muodostavat

mielipiteensä asiasta. Ryhmät voivat keskustella asiasta myös toisten ryhmien kanssa.

Jotkut hallituksen valmistelemat asiat, kuten päivitettävät asiakirjat, käyvät kommenttikierroksella edustajistoryhmillä. Hallitus tekee lopullisen esityksensä edustajistolle ryhmien kommenttien pohjalta.

1. Asia käsitellään valmistelevan valiokunnan kokouksessa. Valmisteleva valiokunta voi tehdä muutoksia edustajiston kokouksen pohjaesityksiin.
2. Edustajistoryhmät tapaavat keskenään vielä ennen edustajiston kokousta ja sopivat työnjaosta kokouksessa.
3. Asia käsitellään edustajiston kokouksessa.

Jokaisessa käsittelyvaiheessa kannattaa osallistua aktiivisesti oman ryhmän keskusteluun, jotta saat oman äänesi kuuluviin. Myös yhteistyö muiden ryhmien kanssa on usein tehokasta ja parantaa mahdollisuuksia saada omat asiat läpi edustajiston kokouksessa!

Ennen kokouksia perehdytään käsiteltäviin asioihin yksin ja yhdessä.

Esityslista tarvittavine liitteineen lähetetään edaattoreille hyvissä ajoin, jotta edaattorit ehtivät perehtyä asiakirjoihin ja käydä läpi käsiteltävät asiat oman ryhmänsä kesken. Kokousten sujuvoittamiseksi on tarkoituksenmukaista, että

edustajiston sähköpostilistaa käytetään pohjustamaan kokouksessa käsiteltäviä asioita.

Ennakovalmistautumisen tarkoituksena on luoda päätöksenteon pohjaksi mahdollisimman laajaja syvä perehtyneisyys. Tavoitteena on, että edustajisto pystyy tekemään hyviä, perusteltuja ja kestäviä päätöksiä.

10.2 Esityslista

Esityslistalle tulee kokouksessa käsiteltävät asiat. Esityslistan valmistelee pääsihteeri yhteistyössä edustajiston puheenjohtajiston kanssa. Esityslistan kanssa toimitetaan edustajistolle kokoukseen tarvittavat muut materiaalit, kuten päätöksiä tukevat liitetiedostot. Esityslistaan ja kokousmateriaaleihin tulee perehtyä huolella ennen kokousta, jotta käsittely kokouksessa olisi sujuvaa.

Kokouksessa esityslista hyväksytään kokouksen käsittelyjärjestykseksi. Tässä kohdassa esityslistaan voi vielä tehdä muutoksia, eli kokouksen käsittelyä voidaan muuttaa edustajiston päätöksellä.

10.3 Kokouskäytännöt

Kokousta johtaa edustajiston puheenjohtaja, tai hänen estyneenä ollessaan jompikumpi varapuheenjohtaja. Kokouksen sihteerinä toimii ylioppilaskunnan pääsihteeri tai muu nimetty henkilö. Kokousta varten on olemassa muutamia sähköisiä lomakkeita. Mahdollinen edaattorin este kokoukseen osallistumiseen tulee täyttää tiedoksi etukäteen sähköisesti. Lisäksi kokouks käsittelyyn tulevat muutosesitykset jätetään sähköisellä lomakkeella.

Kokouksessa puheenjohtaja myöntää puheenvuorot pyyntöjärjestyksessä, kuitenkin aikatauluttaen käsittelyä. Pyydettyjen puheenvuorojen väliin on mahdollista pyytää nopeaa kommenttipuheenvuoroa, jos on tarve esittää vastaus tai lyhyt kommentti suoraan esimerkiksi edelliseen puheenvuoroon. Kommenttia ei saa käyttää puheenvuorojonon ohi keulimiseen, ja kommentin hyvä pituus onkin yksi lause. Kommentissa ei tuoda esille uutta asiaa, vaan kommentin tarkoitus on ennen kaikkea tarkennus tai kysymykseen vastaaminen. Näiden lisäksi kokoustaja voi esittää työjärjestyspuheenvuoroa, mikäli hänellä on huomautettavaa kokousmenettelyistä.

Tarkemmat ohjeet edustajiston kokousmenettelyistä löydät lukemalla edustajiston työjärjestyksen.

10.4 Ponnet

Edustajisto voi halutessaan kannatetusta esityksestä hyväksyä toivomusponsia. Ponnet käsitellään kohdassa ”Muut esille tulevat asiat”, ellei ponsi liity välittömästi päätösasiaan, jolloin se käsitellään käsittelykohdan jälkeen. Ponsi ei ole velvoite, vaan pikemminkin kehoitus esimerkiksi lähteä selvittämään jotakin asiaa. Hyväksytyihin ponsiin myös vastataan. Ponsi jätetään kokouksessa sähköisesti kuten muutosesityksetkin. Edustajisto äänestää ponnen hyväksymisestä.

11. Työskentely kokousten välissä

11.1 Viestintä

Edustajiston työskentelyssä suuri osa viestinnästä tapahtuu sähköpostitse. Edustajisto käyttää yhteistä listaa, jonka osoite on trey-edustajisto@lists.tuni.fi. Sähköpostilistalle tulevat viralliset asiat eli kokouskutsut, materiaalit sekä näiden lisäksi myös viestintää TREYn toimistolta edustajistolle päin, kuten esimerkiksi toimiston kuulumisia. Listaa moderoi pääsihteeri, ja voit jättää muutos- tai liittymispyynnön sähköpostilistalle ottamalla yhteyttä pääsihteeriin.

Edustajistolla on käytössä Telegram-ryhmä. Mikäli Telegram ei ole ennestään tuttu: se toimii kuten WhatsApp, mutta sillä keskusteluun ei tarvitse toisten osapuolten puhelinnumeroa, vaan nimimerkki riittää. Lisäksi Telegram toimii

tietokoneella paremmin. Näistä syistä se on laajalti käytössä opiskelija-aktiivien piirissä.

11.2 Valiokunnat

Edustajiston alla toimii kolme valiokuntaa, jotka antavat lausuntoja ja tekevät valmistelevaa työtä edustajistolle. Valiokunnat ovat talousvaliokunta, kunniavalioikunta sekä hallintovaliokunta. Lisäksi edustajiston alla toimii keskusvaalilautakunta sekä Visiirin toimitusneuvosto.

Tarkemmin valiokuntien tehtävistä voit lukea edustajiston työjärjestyksestä luvusta kolme.

11.3 Tapahtumat

Edustajistotyön olennaisten tapahtumien (iltakoulut ja kokoukset) lisäksi edustajistossa pääsee osallistumaan ja suunnittelemaan muunkinlaisia tapahtumia. Näistä esimerkkeinä mainittakoon mm. hallitushakua edeltävät haastatteluhuoneet, joissa edustajiston ryhmät pääsevät esittämään kysymyksiä hallitushakijoille.

Edustajiston kesken järjestetään myös jonkin verran vapaamuotoisempia hengailutapahtumia, ainakin pikkujoulut vuosittain. Lisäksi yleensä

edustajiston kokouksen päätteeksi on ollut tapana lähteä edustajistoporukalla vapaamuotoisemmin jutustelemaan.

11.4 Koulutukset

Edustajisto kouluttautuu vähintään kautensa alussa. Lisäksi koulutusta järjestetään kauden aikana tarpeen mukaan.

Edustajisto kokoontuu kautensa alussa kahdeksi päiväksi kouluttautumaan. Edustajiston koulutuspäivät sisältävät asiaa edustajistotyöskentelystä, TREYn toimintaa ohjaavista asiakirjoista ja ajankohtaisista poliittisista teemoista. Lisäksi tavoitteena on tutustuttaa edustajiston jäseniä ja toimiston väkeä toisiinsa.

12. Edustajiston toiminnasta ja päätöksistä viestiminen

Edustajiston toiminnasta viestitään TREYn verkkosivuilla sekä palvelupisteiden yhteydessä olevilla virallisilla ilmoitustauluilla.

Edustajiston toimintaan liittyvä materiaali on koottu TREYn verkkosivuilla tänne: <https://trey.fi/ylioppilaskunta/organisaatio/edustajisto>. Sivustolta löytyy tietoa edustajistossa toimivista ryhmistä ja listaus varsinaisista

edaattoreista. Lisäksi sivustolta löytyy edaattorina toimimiseen liittyvää materiaalia.

Edustajiston kokousten päätöksistä viestitään täällä:

<https://trey.fi/ylioppilaskunta/paatoksenteko>. Sivustolle on koottu kaikki hallituksen kokousten ja edustajiston kokousten päätösluettelot.

13. SYL ja valtakunnallinen opiskelijavaikuttaminen

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry on opiskelijajärjestö, joka edustaa noin 140 000 perus- ja jatkotutkinto-opiskelijaa. SYL on rekisteröity yhdistys, jonka jäsenenä ovat kaikki suomalaiset ylioppilaskunnat. SYLin keskeiset vaikuttamisen alueet ovat koulutuspolitiikka, sosiaalipolitiikka ja kansainväliset kysymykset.

SYL valvoo valtakunnallisesti opiskelijan etua sekä tarjoaa jäsenjärjestöilleen neuvonta- ja viestintäpalveluita. SYLin keskeisimpiä yhteistyötahoja ovat jäsenjärjestöt, poliittiset- ja muut opiskelijajärjestöt, yliopistot ja niiden rehtorit, opetusministeriö, ympäristöministeriö, eduskunta ja erilaiset kansalaisjärjestöt. SYLin keskeisimpien vaikuttamisalueiden, koulutuspolitiikan, sosiaalipolitiikan ja kansainvälisten asioiden lisäksi SYLissa

paneudutaan myös yhdenvertaisuuteen, ympäristöön ja kehitysyhteistyöhön.

SYLissa ylintä päätösvaltaa käyttää liiton sääntömääräinen liittokokous, joka järjestetään vuosittain marraskuussa. Liittokokouksessa SYLin toiminnasta, taloudesta ja linjoista ja hallituksen kokoonpanosta päättävät jäsenjärjestöjen valitsemat edustajat. Liiton hallitus valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallitukseen kuuluu puheenjohtajan lisäksi kuusi hallituksen jäsentä. Hallitus valitsee liiton työntekijät, jotka pääsääntöisesti työskentelevät toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa. TREYn hallitus ja työntekijät ovat aktiivisesti yhteydessä muihin ylioppilaskuntiin ja niiden toimijoihin.

TREYn edustajat SYLin liittokokoukseen valitsee edustajisto. Ylioppilaskunnan äänimäärä määräytyy alkavan tuhannen opiskelijan mukaan, ja TREYllä se on ollut noin 19–20 edustajaa eli delegaattia. Varsinaisten delegaattien lisäksi kaksipäiväiseen liittokokoukseen lähetetään varajäseniä, sekä äänivallattomia tarkkailijoita. Näille paikoille on aiemmin lähetetty edustajiston ja hallituksen jäseniä käyttämään äänivaltaa, sekä ylioppilaskunnan työntekijöitä kuten pääsihteeri ja viestinnän ja vaikuttamisen asiantuntija, jotka kouluttavat delegaatteja liittokokousprosessin aikana. TREYn ensimmäinen edustajisto teki itselleen periaatepäätöksen, jonka mukaan delegaattit saavat sijoittua

liittokokouksessa muihinkin kuin TREYn ryhmiin, esimerkiksi poliittisiin ja alakohtaisiin ryhmittymiin, jotka kokoavat delegaatteja eri ylioppilaskunnista. Tämän verkostoitumisen on koettu lisäävän TREYn vaikuttavuutta liittokokouksessa.

TREY kuuluu SEKSMYY-verkostoon, johon kuuluvat myös Aalto-yliopiston, Helsingin yliopiston, Turun yliopiston, Jyväskylän yliopiston sekä Taideyliopiston ylioppilaskunnat. (SEKSMYY= Suurten Etelä- ja KeskiSuomalaisten MonialaYliopistojen Ylioppilaskunnat). SEKSMYY:n lisäksi reuna-alueiden ylioppilaskunnat ja pienemmät ylioppilaskunnat ovat järjestäytyneet Periferia-verkostoon.

Ylioppilasliikkeen, eli y-liikkeen historiaan ja SYL:n toimintaan voi tutustua tarkemmin Suomen ylioppilaskuntien liiton verkkosivuilla: www.syl.fi.

14. OLL ja valtakunnallinen opiskelija-vaikuttaminen

Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL) on vuonna 1924 perustettu valtakunnallinen opiskelija- ja korkeakoululiikunnan edunvalvonta- ja palvelujärjestö. OLL toimii duaalimallin molemmin puolin edustaen sekä yliopisto- että ammattikorkeakouluopiskelijoita. OLL:n varsinaisia jäseniä ovat ylioppilaskunnat sekä opiskelijakunnat, ja korkeakoulujen liikuntatoimet voivat olla sen yhteistoimintajäseniä.

Pitkän historian aikana OLL:n toiminnan painopiste on siirtynyt liikunta- ja urheilutapahtumista liikuntapolitiikkaan ja edunvalvontaan.

Valtakunnallisella tasolla OLL edustaa opiskelijoita liikunta-alalla tehden tiivistä yhteistyötä esimerkiksi Olympiakomitean kanssa. OLL vaikuttaa maamme päättäjiin korkeakoululiikunnan kehittämisen ja aseman puolesta. Yhtenä esimerkkinä vaikuttamistyön tuloksista on korkeakoulujen velvollisuus järjestää liikuntapalveluita, minkä yleiseksi standardeiksi on luotu Korkeakoululiikunnan suositukset (2018).

OLL on keskittynyt matalan kynnyksen ja terveyttä edistävään liikuntaan. Vuodesta 2020 alkaen OLL koordinoi Liikkuva korkeakoulu -toimintaa, jolla pyritään koko korkeakouluympäristön liikunnallistamiseen ja liiallisen istumisen vähentämiseen. Paikallisella tasolla OLL myös kouluttaa ylioppilaskuntien ja opiskelijakuntien liikuntavastaavia, liikuntatuutoreita ja tarjoaa tukea paikalliseen vaikuttamistyöhön.

Ylintä päätösvaltaa OLL:ssa käyttää jäsenyhteisöjen valitsevat edustajat vuosittaisessa sääntömääräisessä liittokokouksessa loppuvuodesta. Liittokokous päättää toimintasuunnitelmasta, talousarviosta, hallituksen kokoonpanosta ja muista esille tulevista asioista. Hallitus valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee liiton työntekijät, jotka pääsääntöisesti työskentelevät toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa.

TREYn edustajisto valitsee lähetettävät edustajat eli delegaatit syksyllä. TREYllä on liittokokouksessa yleensä 10 ääntä. Yksi edustaja käyttää korkeintaan kolmea ääntä, joten yleensä TREY lähettää kokoukseen 4 edustajaa täyden äänimääränsä käyttämiseksi. Liittokokouksen yhteydessä järjestetään yleensä myös yhteistä liikunnallista ohjelmaa.

TREYn hallituksen liikuntavastaava ja työntekijät ovat aktiivisesti yhteydessä OLL:on. OLL järjestää vuosittain kaksi liikuntavastaavien sektoritapaamista ja kaksi korkeakoulujen liikuntatoimien verkostotapaamista. Tapaamiset toimivat erinomaisena verkostoitumiskanavana ja hyvien käytänteiden levittäjänä.

15. Sanasto

Sanastoon on koottu keskeisiä termejä, jotka vilahtelevat tiuhaan edustajiston arjessa.

A

Allokoida: Kohdentaa ja suunnata käyttövaroja tiettyihin käyttötarkoituksiin.

B

Budjetti: Katso kohta "talousarvio".

D

Delegointi: Päätösvallan tai tehtävien siirtäminen. Edustajisto voi delegoida edustajiston päätäntävallan alaisia asioita hallituksen tai pääsihteerin päätettäväksi.

E

Eriävä mielipide: Edustajiston jäsenellä ja esittelijällä on oikeus jättää päätökseen eriävä mielipide. Eriävän mielipiteen keskeinen sisältö on ilmoitettava heti asian käsittelyn yhteydessä. Puheenjohtajan on todettava eriävä mielipide kokouksessa esitetyn mukaiseksi. Eriävä mielipide vapauttaa sinut vastuusta ko. päätöksessä.

Esittely: Hallintoelinten ja edustajiston kokouksissa asiat käsitellään yleensä esittelystä. Tämä tarkoittaa, että asian valmistellut ylioppilaskunnan työntekijä tai hallituksen jäsen esittelee päätösesityksensä, ja jos päätösesityksestä poikkeavia esityksiä ei tule, asia päätetään kuten esittelijä on esitellyt.

Esityslista eli esli: Asioista, jotka päätetään monijäsenisissä hallintoelimissä esittelystä laaditaan esittelylistat. Esityslistaan merkitään päätöksentekoon osallistuneiden nimet ja kunkin asian kohdalle tehty päätös. Esityslista muodostaa edustajiston kokouksen pöytäkirjan, jonka allekirjoittavat puheenjohtaja sekä sihteeri ja pöytäkirjantarkastajat.

Esteellisyys eli jääviys: Este osallistua päätöksentekoon sellaisessa asiassa, josta voi koitua taloudellista hyötyä tai haittaa joko itselle tai lähisukulaiselle. Yksityiskohtaiset säädökset jääviyden perusteista löytyvät hallintolaista (Finlex) sekä ylioppilaskunnan säännöstöstä (Edustajiston työjärjestys, 6 § Esteellisyys).

Estyneisyys: Edustajiston jäsen voi olla estynyt saapumaan edustajiston kokoukseen. Tällöin edustajiston jäsenen on ilmoitettava tästä pääsihteerille kaksi (2) vuorokautta ennen edustajiston kokousta. Estyneisyydestä voi ilmoittaa myös edustajistoryhmän puheenjohtaja.

F

Finlex: www.finlex.fi, tutustu erityisesti yliopistolakiin ja hallintolakiin.

H

Hallitus: Ylioppilaskunnan operatiivista valtaa käyttävä päätöksentekoeelin, johon valitaan vuosittain puheenjohtajan lisäksi 5–11 jäsentä. Hallitus on ns.

työhallitus, joka kokoustaa lukukausien aikana viikoittain ja työskentelee päivittäin. Hallituksen jäsenille ja puheenjohtajalle maksetaan edustajiston talousarviossa määrittelemä kuukausittainen palkkio.

Hallituksen selvitys eli haseto: Hallitus raportoi jokaisessa edustajiston kokouksessa kokousten välissä tapahtuneesta toiminnasta.

Halloped (lyh.): Hallinnon opiskelijaedustaja

K

Kokouskutsu: Ylioppilaskunnan säännöissä määritellään miten ja missä ajassa kokous on kutsuttava koolle. (Pääsäntö 18 § Edustajiston kokouskutsut). Kokouskutsussa pitää mainita kokouksessa käsiteltävät asiat.

L

Linjapaperi: Edustajiston päättämä dokumentti, joka määrittelee TREYn kaikki suuret linjat, poliittiset tavoitteet ja mielipiteet. Linjapaperia päivitetään tarpeen mukaan. Myös linjapaperi löytyy organisaation ohjaavat dokumentit -sivulta, ja siihen on jokaisen edaattorin hyvä perehtyä.

Listavaali: Vaalitapa, jolla ylioppilaskunnan edustajisto valitaan. Vaalia varten edustajiston jäsenet toimittavat edustajiston puheenjohtajalle kirjalliset ehdokaslistat.

Läsnäolo-oikeus: Jokaisella ylioppilaskunnan jäsenellä on oikeus ilman puhevaltaa olla läsnä edustajiston kokouksessa, ellei edustajisto toisin päättä. Edustajiston varajäsenillä ja ylioppilaskunnan työntekijöillä on puhe- ja läsnäolo-oikeus edustajiston kokouksissa. Kokouksen puheenjohtaja voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden myös muille henkilöille harkintansa mukaan. Puhe- ja läsnäolo-oikeuteen ei kuulu oikeutta tehdä esityksiä tai osallistua äänestyksiin.

M

Määräaikainen poissaolo: Edustajisto voi myöntää määräaikaisen poissaolo-oikeuden sitä hakeneelle edustajiston jäsenelle korkeintaan vuodeksi (esimerkiksi vaihto-opiskelun takia). Kirjallinen hakemus perusteluineen on toimitettava ennen määräaikaisen poissaolon alkamista pääsihteerille. Jos edustajiston jäsenelle myönnetään määräaikainen poissaolo-oikeus tai hänet valitaan ylioppilaskunnan hallitukseen, kutsutaan hänen varajäsenensä edustajistoon siihen saakka, kunnes poissaolo-oikeus tai hallituksen jäsenyys päättyy.

O

OLL: Opiskelijoiden liikuntaliitto

Opiskelijan Tampere ry: TREYn edeltäjien (Tamy ja TTY) sekä Tamkon perustama yhdistys, joka neuvottelee uusia opiskelija-alennuksia Tampereen seudulla.

P

Pohjaesitys: Käsittelyn pohjana oleva ehdotus tai muu puheenjohtajan tai esittelijän nimeämä ehdotus. Edustajiston kokousten päätösesitykset tulevat joko hallituksen kokouskäsittelyn tai edustajiston alaisten valiokuntien kokouskäsittelyn kautta. Jokainen edustajiston jäsen voi kokouksessa esittää päätösesitystä, joka on pohjaesitystä vastaan. Tällöin edustajisto äänestää siitä, mikä päätökseksi tulee.

Ponsi: Edustajisto voi kannatetusta esityksestä hyväksyä toivomusponsia. Toivomusponsi käsitellään esityslistan kohdassa "muut esille tulevat asiat", ellei ponsi liity välittömästi päätösesiasiaan, jolloin se käsitellään päätöksenteon jälkeen. Edustajistoryhmän tekemistä tai muulla tavoin kannatetuksi tulleista ponsiehdotuksista on äänestettävä. Ponsiesitykset jätetään edustajiston sähköisen muutosesityslomakkeen kautta. *"Tämän ponnien hyväksyessään edustajisto toivoo, että..."*

Puheoikeus: Edustajiston varajäsenillä ja ylioppilaskunnan työntekijöillä on puhe- ja läsnäolo-oikeus edustajiston kokouksissa. Kokouksen puheenjohtaja voi myöntää

puhe- ja läsnäolo-oikeuden myös muille henkilöille harkintansa mukaan.

Puhe- ja läsnäolo-oikeuteen ei kuulu oikeutta tehdä esityksiä tai osallistua äänestyksiin.

Pöydällepano: Asia voidaan panna pöydälle enemmistöpäätöksenä. Hyvään kokouskäytäntöön kuuluu kuitenkin, että asia voidaan muutoinkin jättää pöydälle hyvin perusteltuna. Pöydällä oleva asia on käsiteltävä seuraavassa kokouksessa, ellei asian valmistelusta muuta johdu. Pöytäämiseen kuuluu se, ettei esitystä muuteta ennen seuraavaa käsittelyä.

Pöytäkirja: Edustajiston kokouksista laaditaan päätöspöytäkirja, jonka kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri sekä pöytäkirjantarkastajat vahvistavat allekirjoituksillaan. Pöytäkirjaan on merkittävä edustajiston työjärjestyksen 10 § määräämät asiat. Pöytäkirjoja säilytetään ylioppilaskunnan keskustakampuksen palvelupisteellä.

Pöytäkirjantarkastaja: Edustajiston kokouksen alussa valitaan pöytäkirjantarkastajiksi kaksi (2) läsnä olevaa edustajiston jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varahenkilöt. Pöytäkirjantarkastajien tulee tarkastaa kokouksen pöytäkirja ja vahvistaa se allekirjoituksellaan ennen seuraavaa edustajiston kokousta.

Päätösluettelo: Kokouksen sihteeri laatii kokouksen jälkeen pöytäkirjasta päätösluettelon, mihin on merkitty kokouksessa tehdyt päätökset.

Edustajiston kokousten päätösluettelot on asetettava nähtäville seitsemän (7) päivän kuluessa edustajiston kokouksesta ylioppilaskunnan palvelupisteille.

R

Rekrytointi: TREY rekrytoi itselleen työntekijöitä sekä vapaaehtoisia.

Suurimman osan rekrytoinneista suorittaa TREYn toimisto, mutta suurimmat rekryt (pääsihteeri, päätoimittaja) suorittaa edustajisto.

S

SYL: Suomen ylioppilaskuntien liitto, jonka toiseksi suurin jäsenjärjestö TREY on.

Strategia: Ylioppilaskunnan toimintaa ohjaava ylin dokumentti. Strategissa määritellään strategiakauden päämäärät, joiden täyttymiseen ylioppilaskunnan edustajiston ja toimiston toiminta tähtää. Strategiakausi on nelivuotinen (2019–2022, 2023–2026 jne.)

T

Talousarvio eli TA eli budjetti: Tulopuoli koostuu ylioppilaskunnan jäsenmaksuista. Suurimmat menot ylioppilaskunnassa ovat henkilöstö- ja tilakulut sekä edunvalvonta- ja järjestötoimintakulut. Edustajisto hyväksyy tulevan vuoden talousarvion syyskokouksessaan marraskuussa.

Tamy: Tampereen yliopiston ylioppilaskunta. Toinen TREYn edeltäjästä, lakkautettiin 2018 uuden yliopiston sekä TREYn synnyn myötä.

Toimintasuunnitelma: Ylioppilaskunnan toimintaa ohjaava dokumentti, joka määrittää toiminnan painopisteitä vuodeksi kerrallaan. Toimintasuunnitelmaan on merkitty strategisia päämääriä edistävät projektit ja projektien vastuuhenkilöt. Hallitus raportoi toimintasuunnitelman toteutumisesta puolivuositain. Toimintasuunnitelma valmistellaan niin, että kaikilla ylioppilaskunnan jäsenillä ja järjestöillä on mahdollisuus jättää siihen avoin toimintasuunnitelma-aloite. Edustajisto hyväksyy tulevan vuoden toimintasuunnitelman syyskokouksessaan marraskuussa.

TTY: Tampereen teknillisen yliopiston ylioppilaskunta. Toinen TREYn edeltäjästä, lakkautettiin 2018 uuden yliopiston sekä TREYn synnyn myötä.

V

Vaali: Ylioppilaskunnassa käydään edustajistovaalit joka toinen vuosi. Lisäksi ylioppilaskunnan hallitus valitaan vuosittain vaalein.

Valitus: Muutoksenhakukeino yleisten tuomioistuinten, erityistuomioistuinten ja useiden hallinnollisten viranomaisten ratkaisuihin.

Valmisteluun palauttaminen: Asia voidaan palauttaa valmisteluun edustajiston päätöksellä. Valmisteluun palautettu asia käsitellään seuraavassa kokouksessa, ellei asian tarkemmasta valmistelusta muuta johdu. Edustajisto päättää miten asiaa jatkotyöstetään tai mihin valmistelussa kokousten välissä keskitytään. Mikäli asia palautetaan valmisteluun, voi esitys muuttua ennen seuraavaa käsittelyä.

Vastaesitys: Muu esitys, kuin esityslistassa näkyvä pohjaesitys.

Visiiri: TREYn kustantama itsenäinen journalistinen ylioppilaslehti.

Y

Yksinkertainen ääntenenemmistö: Ääntenlaskutapa, jossa vastakkain on kaksi esitystä. Se esitys, joka saa enemmän ääniä, voittaa.

Yliopistolaki: Laki, jossa määritellään yliopistojen tehtävät ja asema. Yliopistolain edellinen suuri uudistus astui voimaan 1.1.2010. Ylioppilaskuntien toiminnasta ja asemasta määrätään 46 §:ssä.

Ylioppilaslehti, ylioppilasmedia: Tampereen ylioppilaslehti, Visiiri, päätettiin perustaa syksyllä 2019.

Ä

Äänestys: Kokouksessa kullakin edustajiston jäsenellä on yksi ääni ja äänioikeus on henkilökohtainen. Äänestyksen ajaksi kaikkien muiden paitsi äänivaltaisten edustajiston jäsenten sekä pääsihteerin on poistuttava kokoustilasta. Edustajiston kokouksessa ei saa äänestää valtakirjalla. Äänestyksen ratkaisee yksinkertainen ääntenenemmistö, ellei ylioppilaskunnan voimassa oleva säännöstö toisin määrää. Jos äänet menevät tasan, voittaa se esitys, johon hallitus on yhtynyt. Asioissa, joita hallitus ei ole valmistellut, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Edustajiston kokouksissa käytetään avointa äänestystä. Suljettua lippuäänestystä voidaan käyttää, mikäli vähintään puolet kokouksessa läsnä olevista edustajista sitä kannattaa. Avoin äänestys toimitetaan puheenjohtajan kokoukselle esittämällä tavalla. Suljetussa äänestyksessä käytettävät äänestysliput on kokouksen sihteerin varmennettava ylioppilaskunnan leimalla tai nimikirjoituksellaan.

Äänestysjärjestys: Tapa, jolla edustajiston kokouksessa äänestetään. Edustajisto voi käyttää joko lyhyttä äänestysjärjestystä tai yksityiskohtaista äänestysjärjestystä (katso edustajiston työjärjestys, 13 § Äänestysjärjestys).

Edustajiston puheenjohtaja päättää äänestysjärjestyksestä edustajistoa kuultuaan.